Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2346

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2346

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0112/2024), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (*byrån*) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2022 till 25 857 952 EUR, vilket innebär en ökning med 4,01 % jämfört med 2021. Byråns budget kommer nästan uteslutande från unionsbudgeten.

B. När det gäller byråns upphandlingssektor rapporterades inga problem som krävde korrigerande åtgärder för 2022, och det finns inte heller några pågående eller utestående korrigerande åtgärder från tidigare års revisioner och bedömningar.

C. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för byrån för budgetåret 2022 (*revisionsrättens rapport*) att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att uppföljningen av budgeten under budgetåret 2022 resulterade i ett budgetgenomförande av åtagandebemyndigandena för det aktuella året på 100,00 % (samma som 2021). Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena för 2022 var 73,59 %, vilket innebär en liten ökning med 2,64 % jämfört med 2021.

2. Europaparlamentet noterar att det under 2022 antogs tre budgetändringsförslag som innebar att byråns budget ökade med 1 562 781 EUR. Detta motsvarade de medel som mottagits inom ramen för samarbetsavtalet med byrån för den finansiella mekanismen för bidrag från EES och Norge samt partnerskapsavtalen med Bulgariens nationella statistikinstitut, den grekiska ombudsmannen och Rumäniens åklagarmyndighet, medel som mottagits genom hyressubventionerna från de österrikiska myndigheterna samt interna inkomster avsatta för särskilda ändamål.

3. Europaparlamentet noterar med oro att byrån enligt revisionsrättens rapport förde över 6,4 miljoner EUR (26 %) av tillgängliga åtagandebemyndiganden från 2022 till 2023, varav 5,9 miljoner EUR var bemyndiganden som gjorts inom avdelning III, driftsutgifter (74 % 2021). Parlamentet understryker att en stor andel överföringar är ett återkommande problem för byrån som revisionsrätten har konstaterat för flera budgetår i rad sedan 2018. Parlamentet betonar revisionsrättens förnyade uttalande om att en stor andel överföringar strider mot principen om budgetens ettårighet och tyder på strukturella problem i budgetprocessen och genomförandecykeln. Parlamentet noterar utifrån byråns svar på revisionsrättens iakttagelse och utifrån byråns rapport om Europaparlamentets iakttagelser om ansvarsfrihet för 2021 för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och de åtgärder som byrån vidtagit (*byråns uppföljningsrapport*) följande iakttagelser om den stora andelen överföringar med koppling till byråns operativa verksamhet: Den specifika ram inom vilken byrån arbetar gör det svårt att göra åtaganden för driftsutgifter mycket tidigare under året, förbättringar av it-verktyget Matrix har gjorts för att få en noggrannare övervakning av budgetgenomförandet och en tidig uppskattning av överföringarna (C8-anslag) för nästa år samt budgetgenomförandet bör bedömas med beaktande av det slutliga budgetutfallet, som under de senaste tio åren har varit högre än 99 %. Parlamentet konstaterar, liksom tidigare år, att den stora andelen överföringar också beror på karaktären hos byråns kärnverksamhet.

([1]) EUT C 38, 31.1.2023, s. 189.

Verksamhetsresultat

4. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån använder ett system med 25 centrala resultatindikatorer som en del av sin prestationsmätning. Parlamentet lovordar byråns höga genomförandegrad i förhållande till sina centrala resultatindikatorer under 2022 där den överträffade nästan alla mål som fastställts per indikator, upprätthöll en hög grad av tillfredsställelse bland intressenter i fråga om byråns evenemang och om relevansen, användbarheten och tillförlitligheten i dess output samt bidrog till en hög grad av förståelse för grundläggande rättigheter och trender. Parlamentet lovordar byråns insatser, som bidrog till dess resultat under 2022 trots omprioriteringen av all pågående verksamhet och alla mänskliga och ekonomiska resurser och trots uppskjutandet och omorganiseringen av vissa av byråns projekt.

5. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse byråns prestation, särskilt den stora mängd output som producerades under 2022, bland annat publikationer, möten, anordnande av evenemang, tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggande verksamhet samt skriftliga och muntliga underlag. Parlamentet noterar att byråns arbete användes för hänvisningar i 213 publikationer och nämndes 4 319 gånger i medierna under 2022. Parlamentet lovordar byråns verksamhet när det gäller strategisk prioritering 1 – identifiera trender: samla in och analysera jämförbara uppgifter och bevis – som byråns intressenter ansåg vara mest relevant och den som ger mest mervärde. Parlamentet noterar i detta sammanhang byråns resultat under 2022, såsom offentliggörandet av rapporten *Roma in 10 European countries*, som bland annat belyste förbättringarna och bristerna i integreringen av romer, bulletinen om asyl och migration, som fokuserade på läget när det gäller grundläggande rättigheter för människor som anlände till medlemsstaterna och unionens kandidatländer från tredjeländer under det sista kvartalet 2021, rapporten *Bias in algoritms. Artificial intelligence and discriminations*, som gjorde byrån till den första internationella människorättsorganisationen att ta itu med bland annat snedvridningar i algoritmer och blev den av byråns rapporter från 2022 som laddades ner flest gånger under de första sju dagarna efter offentliggörandet, samt rapporten *Protecting civic space in the EU - Key findings and FRA opinions*, som ger en översikt över de viktigaste frågorna om det medborgerliga utrymmet i unionen. Parlamentet lovordar med avseende på den sistnämnda rapporten byråns påvisade förmåga att påverka politiska och lagstiftningsmässiga processer om det medborgerliga utrymmet genom att den deltog i projekt som det tjeckiska rådsordförandeskapet och kommissionen genomförde på ämnet 2022.

6. Parlamentet välkomnar byråns snabba svar på framväxande frågor om grundläggande rättigheter, såsom den allmänna vägledningen i byråns rapport *Establishing national Independent mechanisms to monitoring fundamental rights compliance at EU external borders*, som ger medlemsstaterna stöd i samband med inrättandet eller stärkandet av deras nationella mekanismer för att övervaka efterlevnaden av de grundläggande rättigheterna, samtidigt som mekanismernas oberoende säkras. Parlamentet påminner om att internationell rätt kräver icke-diskriminerande behandling av alla flyktingar.

7. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att byrån reagerade snabbt på människorättssituationen i Ukraina efter Rysslands olagliga och oprovocerade invasion genom att vidta flera större åtgärder, såsom en onlineundersökning om vilka erfarenheterna är för de fördrivna personer som flyr från Ukraina, två bulletiner om vilka konsekvenser kriget i Ukraina har för de grundläggande rättigheterna i medlemsstaterna, offentliggörandet av en tabell över hur 16 medlemsstater har genomfört rådets direktiv 2001/55/EG ([2]) samt projekt för datainsamling om vilka erfarenheter de kvinnor som flyr kriget har av våld och andra kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

8. Europaparlamentet erkänner byråns roll när det gäller att stärka den nationella infrastrukturen för mänskliga rättigheter genom att samarbeta och skapa synergier med människorättsinstitutioner och partnerskap med civilsamhällets institutioner. Parlamentet noterar byråns fortsatta vägledning på asyl- och migrationsområdet, med regelbundna översikter riktade till medlemsstaterna om migrationsrelaterade frågor som rör grundläggande rättigheter. Parlamentet välkomnar byråns roll när det gäller att främja ett människorättsbaserat narrativ genom att utveckla effektiv kommunikation, delta i utvecklingen av nya digitala tillämpningar och verktyg och sammanföra människorättsaktörer för att främja europeiska värden och friheter.

9. Europaparlamentet noterar med stor oro att byrån för övervakningen av situationen när det gäller de grundläggande rättigheterna och rättsstatsprincipen i Ungern beslutade att samarbeta med och förlita sig på informationen från den nationella förvaltningshögskolan och kommissionären för grundläggande rättigheter, trots att båda institutionerna tidigare har bidragit till en försämring av de grundläggande rättigheterna i Ungern. Parlamentet noterar till exempel att kommissionen i sin rapport om rättsstatsprincipen för 2022 uttryckte en ökad oro över den oberoende ställningen för den ungerska kommissionären för grundläggande rättigheter. Parlamentet beklagar att byrån ändå beslutade att inte på nytt se över samarbetet med institutioner som i grunden främjar en demokratisk tillbakagång, trots att byråns centrala uppgift bör vara att bidra till försvaret av de grundläggande rättigheterna, särskilt i sådana problematiska fall som det med den ungerska regeringen. Parlamentet uppmanar byrån att tillfälligt avbryta sitt samarbete med dessa institutioner och att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten uppdaterad om sina framsteg i detta avseende.

([2]) Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

Effektivitet och förbättringar

10. Europaparlamentet noterar att byrån under 2022 fortsatte samarbeta och arbeta med nätverket för byråer för rättsliga och inrikes frågor (JHAAN) och de byråer som ingår i nätverket för att ta itu med utmaningar inom deras gemensamma arbetsområden, såsom inre säkerhet, migration, organiserad brottslighet, asyl och gränser, genom att bidra med sakkunskap om grundläggande rättigheter. Parlamentet noterar i detta sammanhang särskilt byråns samarbete med Europeiska jämställdhetsinstitutet, om utarbetandet av en undersökning om våld mot kvinnor, med Europeiska unionens asylbyrå, om översynen av vissa utbildningsmoduler och utarbetandet av en broschyr om tillfälligt skydd för förmyndare för ensamkommande barn, med Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning, om underlättande av utbildningstillfällen om data om och rapportering av hatbrott, och med Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete, om utarbetandet av en handbok om it-brottslighet och grundläggande rättigheter. Parlamentet noterar byråns samarbete under 2022 med andra byråer och enheter än dem som ingår i JHAAN, såsom Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor, Europeiska arbetsmyndigheten och Eurostat. Parlamentet uppmuntrar till att ytterligare synergier utforskas och identifieras för att öka effektivitetsvinsterna och minska kostnaderna.

11. Europaparlamentet noterar utifrån byråns svar på parlamentets skriftliga frågor att byrån har tagit initiativ för att öka sin effektivitet och sina vinster genom att automatisera repetitiva uppgifter, kartlägga och omstrukturera nuvarande verksamhetsprocesser, se över organisationsstrukturen för att bättre utnyttja befintliga resurser, upprätta samarbetsplattformar på ett mer systematiskt sätt, förenkla de regler och förfaranden som tillämpas på förvaltningen av ekonomiska och mänskliga resurser samt kvalitativt utvärdera de insatser som görs för att öka effektiviteten.

12. Europaparlamentet välkomnar att byrån fortsatte att automatisera och effektivisera personalprocesserna under 2022, bland annat genom att utöka användningen av Sysper. Parlamentet noterar i detta sammanhang att byrån införde ett nytt rekryteringsverktyg för att underlätta urval och skapa en användarvänligare upplevelse för sökande och för personalavdelningen samt att den införde ytterligare dataverktyg för att automatisera delar av lönehanteringen. Parlamentet noterar också att byrån under tiden har antagit kommissionens elektroniska arkiverings- och registerhanteringssystem (Ares) och därmed integrerat EU:s teckenlösning som gör det möjligt att använda den kvalificerade elektroniska signaturen. Parlamentet lovordar att förberedelserna hade slutförts inför införandet av kommissionens verktyg för förvaltning av offentlig upphandling (e-upphandling) 2023.

13. Europaparlamentet noterar byråns strategi att ”göra mer med mindre”, som redan har lett till besparingar på 350 000 EUR och som förväntas leda till ytterligare 200 000 EUR i besparingar på grund av att man använder interna resurser vid utvecklingen av nya it-applikationer och den nya molnbaserade tekniken, vilket har hjälpt byrån att ytterligare optimera sin it-infrastruktur. Parlamentet noterar att byrån också eftersträvar att utnyttja sina resurser effektivt genom att bland annat anta kommissionens applikationer, sänka temperaturen i byggnader, använda papperslösa förfaranden på ekonomi- och upphandlingsområdet och dra ner på post- och budtjänsterna. Parlamentet uppmuntrar byrån att dela med sig av bästa praxis på området via sina samarbetskanaler med andra decentraliserade EU-byråer.

14. Europaparlamentet noterar att byrån enligt revisionsrättens rapport inte hör till de byråer som har upprättat en verksamhetsplan för att göra sin verksamhet mer energieffektiv och klimatneutral, som har integrerat någon form av miljörapportering i sina årliga verksamhetsrapporter eller som har fått Emas-registrering. Parlamentet noterar dock utifrån byråns svar på parlamentets skriftliga frågor att den planerar en Emas-certifiering när den flyttar till sina nya lokaler, som också ska uppfylla kraven i den europeiska gröna given. Parlamentet lovordar byrån för att ha infört gröna kriterier för offentlig upphandling när det gäller miljömässiga och sociala krav samt urvals- och tilldelningskriterier i den utsträckning det är möjligt med tanke på att byrån till största delen upphandlar tjänster.

Personalpolitik

15. Europaparlamentet noterar att 94 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2022 då 68 av de 72 tillfälliga tjänster som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (samma antal tillåtna tjänster som 2021). Parlamentet noterar att byrån utöver detta hade 28,4 kontraktsanställda (heltidsekvivalenter) och nio utstationerade nationella experter (heltidsekvivalenter), varav en utan kostnad, under 2022. Parlamentet noterar att personalomsättningen var låg (1,9 %) under 2022. Parlamentet konstaterar vidare att byrån under 2022 fortsatte att automatisera och effektivisera personalprocesserna för att uppnå ytterligare effektivitetsvinster.

16. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse könsfördelningen bland byråns högsta chefer och mellanchefer, där tre var män (50 %) och tre var kvinnor (50 %), på styrelsenivå, där 33 av 65 ledamöter (51 %) var kvinnor, och bland byråns totala personal, där 57 av 105 personalmedlemmar (54 %) var kvinnor. Parlamentet noterar att jämn könsfördelning är ett av byråns huvudsakliga mål för icke-diskriminering och ägnas särskilt fokus i arbetet vid byråns enheter, såsom gruppen för jämlikhet och mångfald, som arbetar med att främja icke-diskriminering på grund av kön i alla delar av byråns personalprocesser.

17. Europaparlamentet noterar att byrån per den 1 oktober 2022 hade anställda från 23 medlemsstater. Parlamentet välkomnar byråns insatser för att uppnå geografisk balans. Parlamentet noterar att främjandet av mångfald, inklusive geografisk balans, är ett av de övergripande målen i personalprocesser såsom rekrytering och urval och ingår i byråns strategi för lika möjligheter och icke-diskriminering.

18. Europaparlamentet konstaterar att byrån har vidtagit flera åtgärder för att integrera personer med funktionsnedsättning genom att tillhandahålla boende, förbättra sina lokaler för att öka tillgängligheten, möjliggöra distansarbete i undantagsfall och anordna regelbunden utbildning för att öka personalens medvetenhet om funktionsnedsättningar. Parlamentet välkomnar byråns insatser för att locka till sig praktikansökningar från sökande med funktionsnedsättningar. Parlamentet noterar att byrån också håller på att utarbeta en politik för stöd till personer med funktionsnedsättning.

19. Europaparlamentet noterar att byrån har bidragit till personalens välbefinnande genom att tillhandahålla psykologiska stödtjänster, genom att uppmuntra till fysisk aktivitet med hjälp av ett nytt program som antogs 2022 och som ger ekonomiskt bidrag för medlemskap i en idrottsklubb samt genom att anta kommissionens regler om hybridarbete.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

20. Europaparlamentet noterar att styrelseledamöternas och chefernas meritförteckningar och intresseförklaringar har offentliggjorts på byråns webbplats. Parlamentet noterar utifrån byråns uppföljningsrapport att byrån har beslutat att inte längre offentliggöra informationen om interna experter på sin webbplats.

21. Europaparlamentet välkomnar byråns arbete under 2022 med att se över/uppdatera intresseförklaringarna för all personal, vilket ledde till att vissa förebyggande rekommendationer utfärdades. Parlamentet noterar dessutom att byrån tillhandahåller obligatorisk utbildning för personalen om etik och integritet och ger vägledning om hur bedömningen av extern verksamhet görs. Parlamentet noterar att byrån håller på att bedöma möjligheten att göra slumpmässiga kontroller för att övervaka att byråns tidigare anställda följer tillämpliga beslut när det gäller ”svängdörrsproblematik” och tillhörande begränsningar. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs i detta avseende.

22. Europaparlamentet noterar att byrån under 2022 identifierade en potentiell risk för en uppfattad intressekonflikt för en styrelseledamot i samband med ett projektavtal som undertecknats av byrån och finansierats av bidragen från EES/Norge. Parlamentet noterar att man efter en bedömning drog slutsatsen att situationen inte utgjorde en faktisk intressekonflikt. Parlamentet välkomnar ändå de åtgärder som vidtogs för att minska sådana risker, bland annat att före påföljande styrelsemöte begära att den berörda styrelseledamoten skulle uppdatera sin intresseförklaring samt att vederbörande skulle avstå från att rösta i alla beslut som styrelsen fattar med avseende på projektet i fråga.

Internkontroll

23. Europaparlamentet noterar att byrån 2022 bedömde sina interna kontrollsystem och drog slutsatsen att de är ändamålsenliga och att komponenterna och principerna finns och fungerar väl överlag, med vissa smärre brister i fråga om principerna 5, 13 och 14 när det gäller att slutföra arbetet med karriärutvecklingsrapporten i tid samt behovet av att förbättra strategin för hantering av intressenter inom intern och extern kommunikation.

24. Europaparlamentet noterar att handlingsplanen för byråns strategi för bedrägeribekämpning, som uppdaterades 2021, håller på att genomföras och att alla åtgärder i den vidtas, däribland en särskild bedömning av bedrägeririsker, åtgärder för att öka personalens medvetenhet om förebyggande av bedrägerier och regler för visselblåsning samt en snabb uppdatering av den rättsliga ramen.

Övriga kommentarer

25. Europaparlamentet välkomnar byråns insatser för att bli mer synlig för allmänheten och öka sin närvaro på nätet. Parlamentet lovordar byråns förbättrade siffror när det gäller användningen av olika sociala medieplattformar under 2022. Parlamentet noterar att byrån under 2022 utarbetade en kampanj på sociala medier – *Our Data, Your Ally* – för att informera ungdomar om de ungdomsdata som de kan använda i sitt opinionsbildningsarbete. Parlamentet noterar vidare att byrån under 2022 var (med)arrangör av 134 möten och evenemang, bland annat workshoppar och webbinarier, och anordnade den fjärde dialogen om grundläggande rättigheter i Paris, i samarbete med det franska rådsordförandeskapet, med kommissionens och parlamentets förbindelsekontor i Frankrike och med staden Paris, samt det första mötet om bostäder av sitt slag mellan ledare och experter inom mänskliga rättigheter på temat ”mänskliga rättigheter i centrum för Europas framtid”, som samlade 60 olika intressenter.

26. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 11 april 2024 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2024)0280.